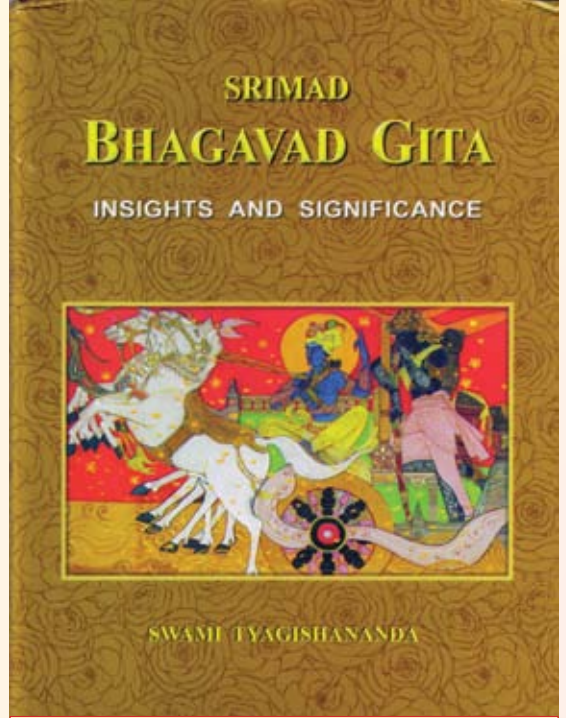

ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗೀಶಾನಂದರ

'Srimad Bhagavad Gita : Insights and Significance'

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಜನಜನಿತವಾದ ಕೃತಿ. ಅದು ದೇಶ, ಕಾಲ, ವಯಸ್ಸು, ಧರ್ಮ, ಮತ - ಭೇದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರವರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಕೃತಿ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ಪಿಪಾಸುಗಳು ಯಾವ ಸ್ತರದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತನ್ನ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚುವ ಮೇರು ಕೃತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಬರೆ ದಿರುವುದರಿಂದ, ಇದರ ಮೇಲಿನ ಭಾಷ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳು ಲಕ್ಷಾಧಿಕ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲವೇನೋ! ಹಾಗೆಂದು ವಾಗ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ — ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದೂ ಸಹಜವೇ! ಆದರೆ 'Srimad Bhagavad Gita-Insights and Significance' ಕೃತಿಯ ಪೀಠಿಕಾಭಾಗ ಒಂದಷ್ಟೇ ಸಾಕು, ಇದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ವಿಭಿನ್ನವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಅರಿಯಲು. ೧) ಗೀತೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವಭಾವ, ಅಗತ್ಯತೆ, ಉಪದೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆ... ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೇಧೆಯ ಒರಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ತೌಲನಿಕ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗೀಶಾನಂದಜೀ ಅವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವೇದದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾಷ್ಯ ಗೀತೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿ ಸುವ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ದೃಢಪಡಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ 'ಧರ್ಮ'ವನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಆ ಭಾವದಿಂದ ಅವನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತೀ ಕರಿಸಲು ಕೃಷ್ಣನು ಯತ್ನಿಸಿದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಗುರುತಿಸು ತ್ತಾರೆ. ೨) ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ತತ್ತ್ವಮಯಾನಂದಜಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಹೇಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೩) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೂ, ಆ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಭೂತ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಖಿತ ಅಂಶವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವ ಚಿಕ್ಕದಾದ, ಆದರೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ 'ಉಪಕ್ರಮ'ದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸಾಧಕನಿಗೆ ದೊರೆತ ಲಾಭದ ಅಂಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವ 'ಉಪಸಂಹಾರ' ದೊಡನೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮ- ಉಪ ಸಂಹಾರ ಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ, ಪೋಷಕಗಳಾಗಿಿದ್ದು, ತತ್ತ್ವವಿವೇಚನೆಗೆ,

Book: 'Srimad Bhagavad Gita Insights and Significance'

written by: Swami Tyagishananda

Published by: Ramakrishna Mission Institute of Culture Kolkata

Pages: 620 Price: Rs. 400

ಜ್ಞಾನಬೋಧೆಗೆ ಪರಮಸಹಾಯಕಗಳಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಿಷಯದೊಡನೆ ನಿರಂತರ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅನೇಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ೩)ವೇದಪುರಾಣ ಉಪನಿಷತ್ತು ಸ್ಮೃತಿ... ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೃತಿಗಳ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವ, ವಲ್ಲಭ, ಮಧುಸೂಧನ ಸರಸ್ವತಿ ಮುಂತಾದ ಆಚಾರ್ಯ ವರ್ಯರ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಾರ್ಶನಿಕರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ತಾತ್ವಿಕ ಅನುಭೂತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖಿಸಿ, ಚಿಂತಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಚಿಂತನೆಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶ್ರುತಿ-ಸ್ಮೃತಿ-ಸಂಹಿತಾದಿ ಕೃತಿಗಳಿಂದ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಹಲವು ಆಧಾರವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ೪) ಪದಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ — ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ತಲೆದೂಗಿ 'ಅಹುದು ಅಹುದು' ಎನ್ನು ವಂತಹ, ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನತೆಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನಂತ ಕೋಟಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೇನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ! ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಧನಂಜಯ-ಧನ=ಫಲಕೊಡು-ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಫಲಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿದವ, 'ಮಾಧವ'- ಮಧು-ತಮಸ್ಸು ಅಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ತಮಸ್ಸನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ, 'ಕೃಷ್ಣ'-ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನೂ ಕರ್ಷಣಿ-ಸೆಳೆದು ಬಿಡುವವನು (ದೂರಮಾಡುವವನು). 'ಪಾಪ'-ಪಾತಿ ರಕ್ಷತಿ ಅಸ್ಮಾದಾತ್ಮಾನಂ, ಇಂತಹುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತಹುದು, ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಸ್ಕಾರ (ಪಾಪ) ಶಿಷ್ಟ-ಶಾಸನಾರ್ಹಃ - ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲಾದರೂ ಜ್ಞಾನ ಬೇಧಿ(ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ) ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವನು. ಅಬ್ಬಾ! ಎಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ!

೫) ಸ್ವಾಮೀಜಿ ೧೮ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮೂರು ಷಟ್ಕಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಷಟ್ಕ (೧-೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು) ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ವಿದಿಸಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭಾವಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಕರ್ಮ'ತತ್ತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು 'ಜಗತ್ತು' ಮತ್ತು 'ಈಶ್ವರ' ಎರಡೂ ಆತ್ಮಂತಿಕ ಸತ್ಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ 'ತ್ವಂ' ಪದಾರ್ಥವನ್ನೂ, ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಧಾರಗಳೊಡನೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಷಟ್ಕ (೭-೧೨ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು) ಇನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ತರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಭಕ್ತನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರಿತು ಕೊಂಡ 'ಸತ್ಯ'ವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ದಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಸೆದಿರುವಂತೆ 'ಅಂತರ್ಯಾಮಿ'ಯಾದ ಭಗವಂತ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಸೆದಿರುವುದನ್ನು ಭಕ್ತ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ 'ತತ್' ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಈ ಆರೂ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವಪ್ರತಿಪಾದಕಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯ ಷಟ್ಕ (೧೩-೧೮ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು) ಪರತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಭಗವಂತ ಇವರಿಬ್ಬರ ಆತ್ಮಂತಿಕ ಏಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಏಕತೆಯ ತುತ್ತತುದಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಜೀವಾತ್ಮದೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು

'ಅದ್ವೈತ'ಭಾವದೊಡನೆ ಸಾಧಕನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಅಸಿ' ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಧಾರಗಳೊಡನೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಸಾಧನಭೂತಗಳಾದ ತ್ಯಾಗ-ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ ೧೮ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಾಗುವವನಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೇ ಎದುರಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ವಿವರಣೆಯೂ, ಒಂದೊಂದು ಪದಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೂ, ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗೀಶಾನಂದರ ಅಗಾಧ ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನತೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರೌಢಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಗಭೀರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭಾವವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ತ್ಯಾಗೀಶಾನಂದರ ಗೀತಾ ತರಗತಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು (೧೯೪೫-೫೦ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಕೃತಿಯನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಕೀರ್ತಿದಾನಂದರು ಅಭಿನಂದಾರ್ಹರು, ವಂದನೀಯರು.

೬) ಈ ಕೃತಿಯ ಗರಿಮೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಗರಿ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ೧೪ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಬಂಧಗಳು. ಭಗವಂತನ ವಿವಿಧ ನಾಮಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, 'ಕಾಮ' ಪದದ ವ್ಯಾಪಕ ಅರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ದಾರ್ಶನಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಇವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಒಳನೋಟ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಒಂದು ವಿಶ್ವಕೋಶ ಎಂದರೆ ಅದು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯ ಮಾತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

— ಡಾ. ಕೆ.ಎಲ್.ಪ್ರಸನ್ನಾಕ್ಷಿ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು

ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಗುರುಭಾಯಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಕರೆದರು. ಮಠ ನಡೆಸಲು ಬರೆದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗುರುಭಾಯಿಗೂ ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಲು ಆದೇಶವಿತ್ತರು. ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಒಂದೆರಡು ನಿಯಮಗಳ ಕುರಿತು ಟೀಕಿಸಿದರು, ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮಾತ್ರ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ವಾಮೀಜಿ, 'ರಾಜಾ, ನೀನೇಕೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ಕುಳಿತಿರುವೆ? ನಿನಗೆ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ?' ಮಹಾರಾಜರು 'ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಆಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು? ತಕ್ಷಣವೇ ಆ ಕಾಗದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹರಿದು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು!